

PRIČAKOVANJA IN STVARNOST NA ČEŠKOSLOVAŠKEM

Z odstopom Novotnyja in z izvolitvijo generala Svobode za predsednika republike so na Češkoslovaškem končno zmagale reformistične sile, ki jim je bilo že dovolj stalinističnih metod, seveda hinavsko skritih za dozdevnim obsojanjem stalinizma. Kljub temu pa je položaj na Češkoslovaškem še precej nepregleden. Težko je reči, kako globoko so segle sedanje spremembe, in še tem manj je mogoče odgovoriti na vprašanje, če bodo te spremembe resnično zadoštvale za splošno demokratizacijo češkoslovaškega socializma, kot napovedujejo. Celo na Češkoslovaškem samem je slišati glasove, ki svarijo pred prevelikim optimizmom. Pa tudi izkušnje v nekaterih drugih vzhodnih državah, kot npr. Gomulkov primer na Poljskem, dokazujejo, da se taki poskusi prenovitve radi končajo brez pravega rezultata in da ostanejo stvari v bistvu takšne, kot so bile poprej. Zato mnogi spremljajo spremembe na Češkoslovaškem z nekoliko skepse.

Glavni vzrok te skepse je dejstvo, da je čutiti pri dogajanju na Češkem in Slovaškem premalo pobude iz ljudstva samega, premalo prave ljudske volje. Res da se je začelo vse skupaj v Pragi s študentskimi demonstracijami, toda študentje predstavljajo sorazmerno tenko plast prebivalstva in se nikakor ne more reči, da zastopajo celotno javno mnenje. Tako npr. ni mogoče reči, da bi bili zastopali praški študentje in tisti demonstranti, ki so se jim pridružili, tudi mišljenje in voljo slovaškega ljudstva. Že kmalu, v zvezi z volitvijo novega predsednika, pa se je tudi pokazalo, da se hotenje študentov in drugih demonstrantov ter volja novega vodstva komunistične partije razhajata. Demonstranti so hoteli za predsednika Čisarja, partijsko vodstvo pa Svobodo. Zmagalo je partijsko vodstvo. Ravno to, da si je partijsko vodstvo ohranilo — ali bolje, da je ponovno prevzelo pobudo množicam in vzpostavilo nadzorstvo nad njimi — pa pomeni simptom, ki ne vzbuja optimizma. V tem se namreč kaže, da gresta spontano hotenje od spodaj in volja partijskega vodstva spet v dve različni smeri, vsekakor pa da se ne krijeta; iz tega pa se ne more roditi drugega kakor novo navzkrižje med ljudstvom in partijskim vodstvom. Odločitve v partiji sami ne morejo biti jamstvo za demokratičnost takih sklepov, kajti dosedanje izkušnje kažejo, da je »partija« nekaj abstraktnega in da v njenem imenu odloča le nekaj posameznikov ali skupin. Ni izključeno, da se je tako zgodilo na Češkoslovaškem tudi zdaj.

Te bojzani potrjuje tudi dejstvo, da se sicer govori o spremembi ustave in o pre-

(Nadaljevanje na 3. strani)

HANOI SE BO POGAJAL

Dva dni po govoru predsednika Johnsona in po njegovi odredbi o delni ustavitvi bombardiranja Severnega Vietnama (o čemer poročamo spodaj) je svet z zadržanim dihom čakal, kakšen odgovor bo prišel iz Hanoja. Odgovor je končno prispel v sredo pet minut pred deseto uro v obliki uradnega poročila, ki ga je oddajal radio Hanoi in ki se je glasil:

»Vlada Združenih držav ni korektno in popolnoma odgovorila na pravično zahtevo vlade Severnega Vietnama, naprednega mnenja v Združenih državah in javnega mnenja sveta. Ameriška letala namreč še naprej bombardirajo ozemlja med 17. in 20. vzporednikom do 100 kilometrov od Hanoja. Vendar vlada Severnovietnamske republike, kolikor njo zadeva, izjavlja, da je pripravljena poslati svoje zastopnike, da bi z ameriško stranjo razpravljala o popolnem in brezpogojnem prenehanju bombardiranja in o koncu drugih vojnih dejanj proti Severnovietnamski republiki, tako da bi se mogla začeti pogajanja.«

To poročilo je prijetno presenetilo ves miroljubni svet, ki je že zapadal v pesi-

mizem glede na dvodnevni molk Hanoja. Sedem ur po objavi uradnega poročila hanojske vlade je predsednik Johnson naznanil, da namerava začeti posvetovanja s predstavniki vietnamske vlade, da bi ustvarili osnovo za mirovne pogovore. Johnson tudi pravi v svoji izjavi, da so v teku posvetovanja z Južnimi Vietnamci in z drugimi ameriški zavezniki. V televizijskem nagovoru na narod je Johnson tudi naznanil, da se bo že drugi dan, v četrtek, podal na Hawaye, da bi se sestal z ameriški predstavniki v Saigonu.

Severnovietnamska nota in Johnsonov odgovor sta sprožila mrzlično diplomatsko dejavnost, zlasti v zahodnih prestolnicah; njen namen je olajšati začetek mirovnih pogajanj. V Rimu je imel zunanji minister Fanfani pogovor s sovjetskim veleposlanikom Riovom in ga zaprosil, naj se zavzame za to, da bi tudi Kremelj dal pobude, ki bi »sprostile položaj«. Predsednik Saragat pa je razpravljal o možnostih za rešitev vietnamskega spora z novim ameriškim veleposlanikom Ackleyem, ki se mu je prišel predstaviti in mu izročil svoje poverljive listine.

Johnson ne bo več kandidiral

Predsednik Johnson je v govoru, ki ga je imel v noči na 1. april po ameriškem televizijskem omrežju, presenetil vso ameriško in svetovno javnost z naznanilom, da »ne bo iskal in ne bo sprejel imenovanja svoje stranke za kandidata za predsednika.« Del svetovnega tiska je dal temu naznanilu velikanski poudarek in nekateri dopisniki iz Washingtona so celo trdili, da so te Johnsonove besede »pretresle Ameriko in cel svet ter odprle čisto novo perspektivo za bodočnost Združenih držav«.

PRETIRAVANJE

To je nedvomno pretiravanje, ki je bilo vrženo na papir in zaupano telegrafskim žicam in radijskim valovom pod prvim vtisom Johnsonovega naznanila. V nobeni veliki državi ne odloča danes en sam človek o njeni zunanji politiki in o njenih odnosih s svetom. Političnim strokovnjakom in sociologom je dobro znano, kako zapleteni so danes odnosi oblasti tako v demokratičnih kot enostrankarskih in diktatorskih državah. Povsod so v igri razne plasti, skupine in gospodarski interesi, ki izvajajo pritisk ter dajo čutiti svoj vpliv, tudi če je fasada oblasti na zunaj še tako enotna ali »monolitna«. Tako je tudi v Združenih državah. Za tiste, ki so realistično presojali ameriške razmere, je bila

Johnsonova odpoved sicer res presenečenje, a mnogo manjše, kot bi se zdelo, kajti Johnson je danes nedvomno močno utrujen in težko preizkušen mož, ki si želi predvsem tega, da bi se rešil bremena odgovornosti, ki ga teži.

Po drugi strani pa so, kot rečeno, hudo pretirane napovedi, da se z Johnsonovo odpovedjo razgrinja pred Združenimi državami čisto nova perspektiva za bodočnost. Johnson je bil predstavnik določene plasti in določenih interesov v Združenih državah in s tem, da se je on odpovedal kandidaturi, nikakor ni rečeno, da so se tisti, ki jih je predstavljal, odpovedali svojim interesom. Pričakovati je celo, da bo predsednik, ki bo prišel za njim in ki bo določen na letošnjih volitvah, v bistvu prisiljen nadaljevati Johnsonovo politiko glede Vietnama, če ne bo Johnson sam tisti, ki bo še pred koncem svoje predsedniške dobe dosegel pogajanj v Vietnamu in s tem vsaj premirje. Da ima ta namen, je bilo razvidno iz ostalega, kar je povedal v svojem govoru.

—0—

Bivši ameriški obrambni minister Robert McNamara je prevzel 1. aprila svoje novo mesto kot predsednik Svetovne banke za mednarodni razvoj.

RADIO TRST A

• NEDELJA, 7. aprila, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojano; 10.15 Poslušali boste... Od nedelje do nedelje na našem valu; 11.15 Oddaja za najmlajše: »Ciganček«. Mladinska zgodba, napisal Ksaver Meško, dramaturgiral Joško Lukeš; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Glasba po željah; 13.30 Nadaljevanje glasbe po željah; 14.30 Nedeljski vestnik; 14.45 Popevke za nedeljski popoldan; 15.30 »Nočni veter«, drama v treh dejanjih. Napisal Ugo Betti, prevedla Lelja Rehar, igra R. O. režira Jože Peterlin; 17.45 Prijatelji zborovskega petja; 18.00 Koncert v miniaturo; 18.30 Iz pesniških gajev: »Marino Moretti« (Boris Tomazič); 19.15 Sedem dni v svetu; 20.20 Iz slovenske folklore: Lelja Rehar: »Poklici«: Manderjerji; 22.10 Sodobna glasba.

• PONEDELJEK, 8. aprila, ob: Radio za šole (za srednje šole); 12.10 Pomenek s poslušavkami; 13.30 Priljubljene melodije; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 17.40 Radio za šole (za srednje šole); 18.30 Iz Straussovega in Hačaturjanovega opusa; 19.30 Postni govori: Rafko Vodeb: »Uboštvo, izraz krščanske ljubezni«; 20.50 Kulturni odmevi; 22.30 Slovenski solisti. Oboist Drago Golob, pri klavirju Aci Bertoncelj Danilo Svara; Fantazije za oboo in klavir. Igor Stuhec: Imprvizacija za oboo solo. Ivo Petrič: Sonatina za oboo in klavir.

• TOREK, 9. aprila, ob: 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.00 Iz Slovenske folklorne: Lelja Rehar: Poklici: »Manderjerji«; 17.20 Slovenščina za Slovence (prof. Martin Jevnikar); 17.40 Piero Pieri: »Zgodovina prve svetovne vojne«; 18.30 Koncertisti naše dežele; 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja, pripravljala Danilo Lovrečič; 20.35 Luigi Dellapiccola: Job, oratorij; 22.00 Komorne skladbe skladateljev naše dežele.

• SREDA, 10. aprila, ob: 11.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol); 12.10 Brali smo za vas; 17.20 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica; 17.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol); 18.30 Poglavlja iz glasbene zgodovine: »Uprizoritve Bellinijevih in Donizettijevih oper na odru Stanovskega gledališča v Ljubljani (Jože Sivec); 20.35 Simfonični koncert. V odmoru (približno ob 21.00) za vašo knjižno polico.

• CETRTEK, 11. aprila, ob: 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.00 Ruska revolucija po petdesetih letih: »Sovjetska književnost in socialistična stvarnost« (Silvio Bernardini); 13.30 Schubertove in Brahmsove skladbe; 17.20 Marija Kacin: Alessandro Manzoni; 18.30 Slovenski skladatelji; 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše; 19.40 Sergej Prokofjev: Suita za mali orkester, op. 65 iz »Otroške glasbe«; 20.35 »Stehernika«. Srednjeveški misterij, napisal Hugo von Hofmannstahl, prevedel in priredil Oton Zupančič. Igra R. O., režira Jože Peterlin; 22.25 Skladbe davnih dob.

• PETEK, 12. aprila, ob: 11.35 Arnold Schönberg: Ozarjena noč za godalni kvartet; 12.10 Gospodinja nakupuje (prof. Tone Penko); 17.00 Fernando Germani igra orgelske skladbe Jana Pieterszoon Swelinka; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 17.30 Guido Davide Nacamuli: Noč v Getsemani. Igra pianist Bruno Bidussi. Kammerensemble Niggeman: Iz »Glasbene daritve« za osem glasbil; 19.00 Nicola Lisì: »Zlati svetnik«, prevedel Franc Jeza; 19.15 Frederick Delius: Sonata za violončelo in klavir (1917). Izvajaata čelist Ciril Škerjanc in pianist Marijan Lipovšek; 19.30 Postni govori: Janez Vodopivec: »Na križu je vera premagala svet«; 20.35 Gospodarstvo in delo: 20.50 Georg Friedrich Händel: Messiah, oratorij za sole, glasove, zbor, klavičembalo, orgle in orkester.

• SOBOTA 13. aprila, ob: 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 13.30 Franckove in Ravelove skladbe; 14.45 Antonin Dvorak: Romantične skladbe za violino in klavir; 15.00 Glasbena oddaja za mladino; 16.00 Avtoradio — oddaja za avtomobiliste; 16.30 »Vinska žalostna z alalujok«. Enojevanica, napisal Mirko Mahnič. Igrajo člani Slovenskega gledališča v Trstu, režira avtor; 17.20 Dialog — Cerkev v sodobnem svetu; 17.30 Carl Maria von Weber: Concertino v es duru, op. 26. Izvajata klarinetist Giorgio Brezigar in pianist Bruno Bidussi; 17.40 Lepo pisanje, vzori in zveledi mladega rodu. Prpravila Marija Cenda; 18.00 Moteti Jakoba Gallusa; 18.30 Iz koncerta Mestnega orkestra iz Dubrovnika pod vodstvom Antona Nanuta. Sodeluje violonist Albert Kocsis; 19.10 Družinski obzornik; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 »Zrtev spovedne molčečnosti«. Napisal Josef Spillman, dramaturgiral Tončka Curk. Zadnji del.

Johnsonova zapoved o koncu bombardiranja

Predsednik Johnson je izrazil svojo zapoved o prenehanju bombardiranja Severnega Vietnama z naslednjimi besedami, ki jih je izrekel v svojem televizijskem govoru:

»Bistveno bomo zmanjšali obseg sovražnosti in to storimo enostransko in takoj. To noč sem zapovedal našemu letalstvu in naši mornarici, naj ne napadeta Severnega Vietnama razen področja severno od razoroženega pasu, v katerem stalna krepitev sovražnika ograža zaveznike. Področje, na katero bodo ukinjeni napadi, obsega okrog devetdeset odstotkov prebivalstva Severnega Vietnama in njegovega ozemlja. Če bo mogoče v bodoče popolnoma ustaviti bombardiranje, bodo povedali dogodki.«

Potem je predsednik Johnson naslovil nov poziv na severnovietnamskega predsednika Ho Či Minha, naj odgovori pozitivno in ugodno na ta novi korak do miru. »Toda če mir ne bo dosežen s pogajanjem, bo prišel tistega dne, ko bo Hanoj spoznal, da naša odločitev, da se nadalje bojujemo, ne bo uplahnila in da je naša moč nepremagljiva,« je pristavil Johnson.

Opazovavci, zlasti japonski, pa poročajo iz Hanoja, da nič ne kaže, da bi mislil

POHOD NA KHE SANH

Velika kolona ameriških mornariških strelcev in izbranih južnovietnamskih čet se usmerja proti obkoljenemu oporišču Khe Sanh v Vietnamu, da osvobodi tamkajšnje posadko 6000 Američanov. Kolona šteje baje skoro 20.000 mož.

Vojaški opazovavci so radovedni, če si bo viet. general Džap dal odvzeti plen, ki se je zdel že skoraj gotov.

Jordanci nočejo opazovavcev ZN

Jordanski zunanji minister Rifai je te dni ponovno odklonil v imenu svoje države ponudbo, da bi opazovavci Združenih narodov nadzirali mejo z Izraelom. Rifai je navedel za svojo odklonitev te ponudbe mnogo razlogov, predvsem pa tega, da lahko zagotovi mir samo umik izraelskih sil z zasedenih ozemelj, zato naj bi si po njegovem Združeni narodi rajši prizadevali v tem smislu.

Očitno nameravajo Jordanci nadaljevati s sabotažnimi akcijami na ozemlju, ki ga ima zasedeno Izrael, in zato ne želijo opazovavcev ZN. Vendar je očitno, da se igrajo z ognjem in da bo to izvalo samo nove »kazenske« odprave Izraelcev, pri čemer pa bo imela večjo škodo Jordanija.

Arabci na splošno še vedno kažejo popolno pomanjkanje realizma v odnosu do Izraela. Tako neverjetno podcenjevanje nasprotnika izpričuje tudi skoro nerazumljivo dejanje, ki so ga te dni zagrešili Jordanci. Po medsebojnem sporazumu bi bili morali izročiti Izraelcem na meji trupla treh izraelskih vojakov, ki so padli v boju med zadnjo kazensko odpravo, v zameno za vrnitev Jordancev, ki so jih ujeli Izraelci. Izraelci so sprejeli krste z vojaškimi častmi, ko pa so jih odprli, so našli v dveh samo pesek. Razumljivo je, da je to povzročilo v Izraelu hudo zgražanje.

Zavračanje pogajanj z Izraelom bo imelo za logično posledico to, da si bodo Izra-

Ho Či Minh sprejeti Johnsonovo povabilo za pogajanja. Nasprotno, zdi se celo, da bodo severnovietnamski voditelji prikazali vse to kot Johnsonov umik in šibkost ter da bodo še pospešili vojaške akcije, v upanju, da bo njegov naslednik sklenil mir v bistvu po pogojih, ki jih bodo oni diktirali. Bati se je, da bodo spregledali, da je sedaj ugoden trenutek za častna pogajanja in za sklenitev premirja, tako zanje kot za Američane. Njihova trdovratnost ima lahko za posledico le ponovno zaostritev ameriškega bombardiranja in bi ji nudila celo opravičilo.

—0—

NOVI PRETRESI V PRAGI

Iz Prage poročajo, da sta izstopila iz vlade min. podpredsednik Otakar Simunek in obrambni minister Bohumir Lomsky; oba sta pristaša Novotnya, ki je bil prisiljen odstopiti kot predsednik republike, ker velja za stalinista. Simunek je izstopil tudi iz predsedništva centralnega komiteja partije. On je bil kot odgovorni za gospodarstvo tisti, ki je izsilil, da je dajala Češkoslovaška na sovjetsko zahtevo tako pomoč Kubi, da je oslabil lasten gospodarski potencial.

Javno mnenje pa sumi, da je bil samomor podpredsednika vrhovnega sodišča Brestanskega, ki so ga našli v sredo obehšenega v nekem gozdu 20 km od Prage, »organiziran«. Sumijo celo, da ga je umorila politična policija, ki noče, da bi prišle na dan stvari, za katere je vedel Brestansky, ki je bil sam zapleten vanje.

Pretoresov na češkoslovaškem še davno ni konec in drzno bi bilo napovedovati, kako se bodo končali.

elci najprej dejansko, nato pa tudi pravno priključili zasedena ozemlja in jih začeli kolonizirati ter gospodarsko razvijati, nakar seveda ne bodo hoteli niti več slišati o tem, da bi jih vrnili Arabcem. Tako je bilo tudi z nekaterimi ozemlji, ki so jih zasedli v vojni leta 1948 in o katerih zdaj sploh ni več debate, da bi jih še kdaj vrnili. Čas dela v tem pogledu za Izraelce, ki so v vsakem pogledu modernejši in sposobnejši od Arabcev, medtem ko ostane tem samo upanje na kako veliko vojno, v kateri bi s pomočjo kakih tujih velikih sil premagali Izraelce. Toda taka intervencija Sovjetske zveze ali kake druge velesile v prid Arabcem je seveda zelo malo verjetna, dokler ne izbruhne kaka splošna vojna, ki pa je še manj verjetna.

TEDENSKI KOLEDARČEK

- 7. aprila, nedelja: Radivoj, Bor
- 8. aprila, ponedeljek: Albert, Vašek
- 9. aprila, torek: Tomaž, Marina
- 10. aprila, sredo: Marko, Ema
- 11. aprila, četrtek: Filip, Lev
- 12. aprila, petek: Lazar, Savica
- 13. aprila, sobota: Ida, Jarmila

Izdajatelj: Engelbert Besednjak • Glavni urednik: Engelbert Besednjak • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« - Trst, ulica Sv. Frančiška 20 - telefon 29-477

Uspeh flamskih in valonskih nacionalistov pri belgijskih volitvah

V nedeljo so imeli v Belgiji parlamentarne volitve, ki naj bi bile omogočile novo vlado, ki bi lahko rešila narodnostno vprašanje v tej državi, katero določen tuj tisk, tudi italijanski, tendenčno ali iz nevednosti označuje samo za »jezikovno vprašanje«.

Kot je bilo pričakovati, so se pri volitvah močno okrepili flamski in valonski nacionalisti. Stranka flamskih nacionalistov Volksunie je dobila 506.724 glasov in bo imela odslej v parlamentu 20 poslancev, osem več kot doslej. Fronta francosko govorečih in Unija Valoncev pa sta dobili 305.452 glasov in bosta imeli v parlamentu 12 sedežev, sedem več kot doslej.

Vse tri velike tradicionalne belgijske stranke: krščansko-socialna, socialistična in liberalna, so doživele pri volitvah bolj ali manj močne izgube. Krščansko-socialna stranka je izgubila 8 poslancev, socialisti 5 in liberalci 1. Vlado bodo lahko sestavile samo, če se bodo povezale v koalicijo, kar pa je le malo verjetno, vsekakor pa si od tega ni obetati trdne in stabilne vlade. Težava je v tem, da se večina belgijskih volivcev ne izrazi jasno niti za konfederativ-

no ali federativno ureditev države (ker imajo večino še vedno unitaristične tradicionalne stranke) niti za unitaristično, z zavračanjem flamskega in valonskega nacionalnega gibanja. Vendar se zdi, da gre politični razvoj v Belgiji nezadržno do preureditve države v dve samostojni nacionalni avtonomni enoti, v flamsko in valonsko. Prej gotovo ne bo miru.

Narodnostno vprašanje v Belgiji je zelo staro in izvira pravzaprav še iz antične dobe. Že v času rimske oblasti so si delila belgijsko ozemlje germanska in keltska plemena. Flamci so germanski narod, soroden Holandcem, a z lastnim jezikom in narodno zavestjo. Imajo tudi staro in slavno zgodovino. V Belgiji imajo zdaj že večino: okrog 55,5% prebivalstva govori flamsko. Vendar je bil flamski jezik vse do nedavnega zapostavljen in je delno še za francoskim, ki ga govore Valonci. To je posledica dejstva, da so bili Flamci dolgo časa kot v glavnem kmečko ljudstvo socialno na slabšem od Valoncev, ki so obvladovali mesta, ker so imeli bolj razvito meščansko in več industrijskega delavstva. V zadnjih desetletjih pa se je močno razvil tudi flamski del države in tako je prevzela Flamce nova narodna samozavest ter so začeli terjati narodno avtonomijo in celo lastno državo.

Valonci govore sicer neko francosko narečje in imajo za svoj knjižni jezik francoščino, a se čutijo prav tako poseben narod, kot potomci Keltoev. V njihovem narečju se je ohranilo še mnogo keltskih besed in baje je šele v moderni dobi prevladala francoščina nad njihovim starim keltskim jezikom, ki ga še znajo prav stari ljudje. Oba naroda sta zelo nadarjena, sposobna in delavna, zato si je samo želeli, da bi se čimprej sporazumela in živela v slogi in dobrem sosedstvu ter sodelovanju, bodisi v federativni Belgiji bodisi v lastnih državah, za kar se bosta pač svobodno odločila.

PRİČAKOVANJA IN STVARNOST NA ČEŠKOSLOVAŠKEM

(Nadaljevanje s 1. strani)

obrazbi češkoslovaške države v zvezno državo dveh narodov, Čehov in Slovakov, vendar pa se tudi o tem govori samo v partijskem vrhu, medtem ko manjka široka pobuda iz ljudstva. Pričakovali bi, da bo zlasti na Slovaškem ideja lastne države v federativni zvezi s Češko vzbudila navdušene ljudske manifestacije ali demonstracije nestrpnosti v želji, da bi bila ta zamisel čimprej uresničena. Vendar tega ni ali vsaj o tem ne poročajo. Tudi to daje sklepati, da je v slovaškem ljudstvu nezaupanje pregloboko ukoreninjeno in da sedanjih obljub iz Prage ne jemlje popolnoma resno. To je tembolj razumljivo, ker je tudi češkoslovaška komunistična partija organizirana enotno. Jasno pa je, da je nemogoča resnična federacija tam, kjer je edina vladajoča stranka enotna za vso državo, kajti skoro nemožne je pričakovati, da bo tako organizirana partija uredila državo v nasprotju z lastnim organizacijskim in unitaristično ideološkim konceptom. V partiji tudi prevladujejo Čehi in najbrž večina med njimi vztraja pri konceptu enotne države.

Dogajanje na Češkem in Slovaškem je sicer zanimivo, težko pa bi bilo danes napovedovati, da bo uresničilo pričakovanja, ki jih je vzbudilo v prvem hipu marsikje v tujini.

—0—

BIVŠIM UČENCEM IN UČITELJEM CIRILMETODOVIH ŠOL V TRSTU

Letos poteka osemdeset let od ustanovitve prve šole Družbe Sv. Cirila in Metoda v Trstu. Nekateri bivši učenci in učitelji teh šol so dali pobudo, da bi se ta obletnica na primeren način proslavila. Da se pogovorimo podrobneje o načinu in času proslave, vabimo vse bivše učence in vse bivše učitelje na sestanek, ki bo v petek, dne 5. aprila 1968 ob 20.30 uri v stavbi nekdanje šole v Ulici Montecchi, št. 6, IV. nadstropje, v prostorih, ki nam jih v ta namen odstopa Prosvetno društvo »Ivan Cankar«.

Sklicatelji:

Drago Pahor in Danilo Turk-Joco

VABILO

Vodstvo cerkve sv. Ivana vabi slovenske može na velikonočno pripravo, ki bo v isti cerkvi v četrtek, 4. aprila, in v soboto, 6. aprila, ob 20.30. Govoril bo p. Karel s Kostanjevice. Vljudno vabljeno!

NATEČAJA

Finančno ministrstvo je razpisalo a) natečaj za 320 mest asistenta v staležu tehničnega osebja pri periferični Upravi katastra; b) natečaj za 80 mest risarja v staležu tehničnega osebja pri periferični Upravi katastra.

Kandidati morajo imeti diplomu nižje srednje šole. Starost od 18. do 28. leta. Rok za predložitev prošnje zapade 16. aprila 1968.

(Uradni list št. 42 z dne 16. februarja 1968.)

K.A.S.T.A.

F.J. * 10 SMRT V POMLADI

»Oh, ne, samo mokra sem,« se mu je nasmehnila in si pogladila moker koder z lica.

»Ko pridemo v dolino, se bomo posušili na kakšni kmetiji.«

»Bilo bi res dobro,« je rekla, »posebno za vas, saj ste čisto premočeni. Ali ste jezni, ker ste mi morali odstopiti vetrni jopič? Z ženskami je pač križ, ali ne?« V njenih očeh je bral tiho, poredno opravičilo.

Njegov vetrni jopič ji je bil prevelik, tako da se je zdela v njem drobna in skoro otroško nežna. Mokri lasje so se ji lepili na čelo, kakor majhni deklici, ki se je potepala v dežju.

Ko so dospeli niže, so zapustili stezo in se spustili naravnost po pobočju skozi gozd, da bi prej dospeli v dolino. V tem je sonce izginilo in začelo je spet deževati. Mokre smrekove veje so jih tolkle v obraz, ko so se prerivali skozi grmovje. Včasih so splašili iz smrečja trop srn, ki so neslišno kakor prikazni izginele v gozdni mrak. Majda se jih je vsakokrat prestrašila. Kadar ji je spodrsnilo na mokri travi, jo je ujel, da ni padla. Nekoliko neboljsgeno je dejala:

»Če me zdajle pustite, pa res ne vem, kako bi našla pot iz gozdov. Najbrž bi se izgubila kakor Sneguljčica.«

»Morda pa bi tudi vam palčki pomagali.«

»Mislite? Toda v tem mračnem gozdu bi človek prej verjel v hudobne škrate. Kar dozdeva se mi, da nas oprezujejo izpod

grmov.« Skoro s strahom se je ozrla naokrog.

»Saj vendar veste, da škratov ni.«

»Vi pa že tudi veste, da imam romantično domišljijo,« ga je podražila.

Pri prvi kmetiji, na katero so naleteli, so nekoliko povedrili, toda dež ni ponehal, in ker se je že začelo mračiti, so odšli naprej. Jelka ni mogla hitro hoditi, zato je bilo že pozno, ko so dospeli v Slovenj Gradec. Pred Jelkinim domom so se poslovlili. Fanta sta si spet oblekla vetrna jopiča, ki sta bila še topla od dekliških teles, in odhitela na postajo, kjer sta še ujela zadnji vlak proti Mariboru, čeprav sta vedela, da nima več zveze proti Dravskemu polju. Molče sta sedela v napol praznem, slabo razsvetljenem vozu in zrla za izginjajočimi lučmi mesteca.

Ko je prišel sprevodnik in je Tine segel v notranji žep vetrnega jopiča po vozni listek, je hkrati otipal kos trdega, vlažnega papirja in ga izvlekel obenem z listkom. Bila je Majdina fotografija, nekoliko zvita in nagubana. Odlepila se je bila od njene mokre izkaznice in ostala v žepu, ne da bi bila to opazila, ko je vzela pred hišo svoje stvari iz njega. Za trenutek se je zazrl v dekličin obraz, ki se mu je smehljal s slike. Beli zobje so ji v nasmehu blesteli izza polnih usten. Nato je tiho spravil fotografijo v beležnico. Prevzelo ga je domotožje po njenem smehu, po njenem toplu, žuborečem glasu. Bilo mu je, kakor da še čuti na licu vonjavi dotik njenih las. Najbrž pa je ne bo nikoli več srečal. Kmalu bo prišla jesen, ko se bo vrnil med zidovje bogoslovja. Naslonil se je v kot pri oknu in zaprl oči, skušajoč potlačiti hrepenenje, ki je vstajalo v njem. Ob šipe pa je udarjal dež in v razpršenih kapljah so odsevale mimobežeče luči.

(Dalje)

Tržaškega

Občni zbor Slov. skupnosti:

Kandidati za volitve in novi organi

Pod predsedstvom Josipa Terčona se je v soboto, 30. marca, sestel v Trstu občni zbor Slovenske skupnosti, ki je bil v glavnem posvečen pripravam na bližnje politične in deželne volitve. Tajniško poročilo je imel Dušan Černe, ki je zlasti obširno govoril o prizadevanjih Slov. skupnosti za nastop na političnih volitvah. Vodstvo tržaške politične organizacije je namreč sklenilo, da bo predložilo svojo kandidatno listo tako za volitve v poslansko zbornico kot za senat. Ker pa je goriška SDZ odklonila nastop na političnih volitvah, bo Slov. skupnost na Tržaškem prisotna samo na volitvah za poslansko zbornico, za deželne volitve pa se predvideva nastop tako na Tržaškem kot na Goriškem.

Občni zbor je nato odobril listo kandidatov za poslansko zbornico, ki jo sestavljajo: prof. Janko Jež (nosilec), inž. Milan Sosič, dr. Milan Starc in Josip Terčon. Za nosilca liste na deželnih volitvah je občni zbor določil dr. Draga Štoko, svet Slov. skupnosti pa je bil pooblaščen, da določi ostalih 14 kandidatov.

Izvoljeni so bili nato novi organi Slov. skupnosti, ki so takole sestavljeni:

Predsedstvo občnega zbora: dr. Janko Jež, Stanko Kosmina in dr. Rudolf Marc.

Nadzorni odbor: dr. Milan Starc, inž. Milan Sosič, Edi Bernhardt.

Svet Slovenske skupnosti: Dušan Černe, Mihael Flajban, dr. Drago Gantar, Zorko Jurjevič, Ignac Marc, Marij Maver, Franc Mljač, dr. Matej Poštovan, Antek Terčon, Maks Šah, Zoran Sosič, dr. Teofil Simčič, dr. Aldo Stefančič.

Svet sestavljajo še naslednji izvoljeni predstavniki: dr. Jože Skerk, Saša Rudolf, dr. Rafko Dolhar, Drago Legiša, Mihael Guštin, Josip Terčon, dr. Alojz Tul, Ladi Rebula in Karlo Guštin.

RESOLUCIJA

»Občni zbor Slovenske skupnosti potrjuje sklep sveta, da Slovenska skupnost samostojno nastopi na političnih volitvah dne 19.

PROSLAVA V SKEDNJU

V četrtek, 28. marca, so v škedenjski kino dvorani slovesno proslavili 100-letnico ustanovitve Citalnice, ki je imela toliko zaslug za narodni preporod našega kraja. Proslavo je priredilo škedenjsko kulturno društvo »Dom«. S pesmimi in recitacijami so najprej nastopili šolarji iz Škednja in od Sv. Ane. Sledil je nastop domačega pevskega zbora, ki je ubrano zapel več pesmi. Lep vtis je naredil prizor v škedenjskem narečju »Ančka in Vanca«, ki sta ga podala Magda Štoka in Helena Sancin. Odlični sta bili tudi besedilo in povezava, ki ju je pripravil in izvajal dr. Marjan Bajc. Avtor je med drugim prikazal lik nekdanjih škedenjskih osebnosti, ki so s svojim delovanjem usmerjali in določili razvoj v našem predmestju.

Kino dvorana je za to priložnost bila nabitno polna.

maja in na deželnih dne 26. maja ter potrjuje nosilca list za obojne volitve.

Kakor pred štirimi leti, bomo Slovenci na Tržaškem tudi letos samostojno nastopili na volitvah za poslansko zbornico, tako, da ohranimo svoj znak, potrdimo načelo o lastnem narodnem zastopstvu in političnem predstavnstvu ter načelo proti vključevanju v neslovenske stranke in ostanemo enotni tudi pri političnih volitvah. Pri tem ugotovljamo, da bi Slovenci lahko izvolili lastnega poslanca, če ne bi bili razpršeni po raznih italijanskih strankah, ampak bi enotno nastopili. S svojim samostojnim nastopom hoče Slovenska skupnost tudi podpreti upravičeno zahtevo, da bi morala imeti slovenska narodna skupnost v Italiji prav tako ustavno zajamčeno pravico do lastnega poslanskega in senatorskega mesta, kako jo ima francoska manjšina v dolini Aosta.

Slovenska skupnost z obžalovanjem sporoča, da iz razlogov, ki ne spadajo v njeno odgovornost, ni mogla doseči tiste politične povezave, ki bi ji omogočila navzočnost v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini. Slovenska skupnost se temu cilju ne more odreči in se obvezuje, da bo v bodoče še bolj delovala za uresničenje tega cilja.

Slovenska skupnost, ki hoče družiti vse zavedne Slovence brez razlike na prepričanje in je široko odprta vsem posameznikom in skupinam, ki odobravajo načelo proti vključevanju v neslovenske stranke, iskreno in toplo vabi zavedne rojake, da ji pri teh volitvah še v večjem številu zaupajo svoj glas in s tem izpričajo svojo vero v življenje in obstoj naše narodne skupnosti. Letos bodo to naredili tem lažje, ker se nobena italijanska stranka ni obvezala, da bi na svoji listi spravila kakšnega Slovenca v parlament. Vse dosedanje delovanje Slovenske skupnosti tudi dokazuje, da Slovenci zaradi samostojnega nastopanja nismo izolirani ali osamljeni, ampak celo marsikdaj igramo važno vlogo v širšem političnem življenju prav zato, ker smo politično samostojno organizirani.

Ker nismo dobili nikogar, ki bi se odločno zavzel za slovenske pravice, Slovenska skupnost na Tržaškem ni mogla predložiti svojih kandidatov za volitve v senat. Slovenska skupnost prosi volivce, naj to upoštevajo in kakor pred štirimi leti tudi letos enotno oddajo svoj glas za kandidate Slovenske skupnosti za poslansko zbornico.

Slovenska skupnost z zadovoljstvom sporoča, da se bo s svojimi kandidati udeležila volitev v deželni svet skupno z goriškimi Slovenci. Skupni nastop bo omogočil izvolitev slovenskega svetovalca v ta zakonodajni in predstavnški organ naše dežele. Po krivdi velikih vladnih in opozicijskih strank je tudi deželni statut takšen, da otežkoča izvolitev slovenskega zastopnika, ki pa si ga kljub temu z enotnim in složnim nastopom lahko izbojujemo. Slovenska skupnost čuti dolžnost, da se javno zahvali dosedanjemu deželnemu svetovalcu dr. Jožetu Škerku za veliko delo, ki ga je opravil na tem

mestu za slovensko narodno skupnost in katero je javnost lahko iz dneva v dan zasledovala. Obvezuje se, da bo to delo nadaljevala na temelju programa, ki ga bo predložila slovenskim volivcem.

Slovenska skupnost si je v teh letih nabrala dragocene izkušnje ne samo glede slovenske narodne, ampak tudi splošne socialne in gospodarske politike. Zato bo v bodoče poleg obrambe naših narodnih pravic in koristi še bolj posvečala skrb našim delavcem, kmetom, uradnikom, obrtnikom in malim industrijskim podjetnikom. Nikoli ne bo popustila v boju proti krivičnemu razlaševanju in potujčevanju.

Slovenska narodna skupnost v Italiji je živ organizem in zato se Slovenska skupnost ponovno obvezuje, da bo še bolj budno spremljala in sorazmerno s svojo močjo usmerjala gospodarski, socialni in sploh celotni družbeni razvoj slovenskega ljudstva v Italiji.

Slovenska skupnost kaže vse razumevanje za mladi rod in podpira njegove težnje, saj gre za njegovo bodočnost. Zato je naravno mesto slovenske mladine v Slovenski skupnosti.

Slovenska skupnost zato poziva vse zavedne Slovence, naj s svojimi glasovi omogočijo izvolitev kandidata Slovenske skupnosti, kar bo dokaz naše čvrste narodne odločnosti in neusahljive življenjske sile.»

Beneška Slovenija

Sent Lenart: NAŠ »PASIJON«

Nekaj, kar je izredno pomenljivo za naše kraje, se bo zgodilo v nedeljo na »ojčenco« popoldne v Sent Lenartu. Obiskali nas bodo igralci Slovenskega gledališča iz Trsta in nam bodo predstavili »Slovenski pasijon«. To je zgodba o Kristusovem trpljenju, kakor so jo igrali že naši starodavni predniki. Tržaški igralci so jo pa izvedli do viška že lani v Gorici, v Sloveniji in še po drugih krajih z velikanskim umetniškim uspehom.

V nedeljo, 7. aprila, ga bodo ob 16. uri pokazali tudi podmatajurskim Slovincem, in sicer v cerkvi Presvetega Srca v Št. Lenartu.

To je velik kulturni dogodek za vso Beneško Slovenijo. Dolgi so bili razgovori naših dušnih pastirjev s cerkvenimi oblastmi v Vidmu, ki so končno z uvidevnostjo pristale in dale celo cerkev na razpolago za ta prelepi velikonočni misterij. Na ta način je dobil tudi kot predstava svoj prvi cerkveni okvir.

Veselimo se vsi tudi zato, ker se priznavata slovenski kulturni dejavnosti pravica in možnost nastopa v krajih, kjer se je kaj takega še pred petimi leti zdelo nemogoče. Kulturno izživljanje nas Slovencev v videmski pokrajini je bilo skoraj nemogoče. Letos se v tem oziru odpirajo tudi nam nove poti. Baklo domačijske kulture nam prinašajo rojaki z onstran Idrije. Predstavili so nam že igro »Anarhist« v farnem domu v Spetru.

Zdaj je na vrsti »Pasijon« v Sent Lenartu. Za nas bo to pomemben dan, ko se bomo po uvidevnosti naših oblasti, po prizadevanju naših dušnih pastirjev in vodstva Slovenskega gledališča prepričali, da smo s svojimi rojaki na Tržaškem in Goriškem ena kulturna skupnost. Naši furlanski in italijanski sodeželani, ki se za ta nastop

ZA MEDSEBOJNO SPOZNAVANJE

V torek je bila odprta v Gorici razstava slovenskih likovnih umetnikov iz Nove Gorice. Razstavo so priredili v okviru kulturnih izmenjav med Italijo in Jugoslavijo. Pobudo sta pa dala Posoško združenje umetnikov in Kulturna zveza iz Nove Gorice s sodelovanjem in podporo Turistične zveze in goriškega Monta. Kot je znano, so se pred leti predstavili goriški umetniki v Novi Gorici in v Kopru. Zdaj pa je izmenjava v obratnem smislu in je prva tovrstna v večji skupini.

Dodati moramo, da si je trojica umetnikov s sosedne strani: Lozar, Medvešek in Volarič že pred nekaj tedni utrla pot, ko je pokazala svoja dela na zelo uspešni samostojni razstavi v prostorih »Stella Matutina«.

Danes nastopajo v razstavnih prostorih Pro Loco tudi trije, poleg njih pa še vsak z dvema deloma Vlado Hmeljak iz Bilj, Danilo Jejčič iz Ajdovščine, Silvester Komel iz Rožne doline, Ivo Kovač iz Ajdovščine, Rafael Nemeč iz Vrtojbe, Nedeljko Pecanac iz Drvara in Rudi Pergar s Predmeje. Vseh je torej deset, ki so se uveljavili že na nekaterih razstavah doma in na tujem.

—0—

Dobršen prispevek k medsebojnemu kulturnemu spoznavanju nudijo tudi predava-

- Hanalska dolina

tudi zanimajo, bodo pa imeli priložnost spoznati, da imamo tudi mi svoje kulturno izročilo in da je kultura vez, ki tudi različne narode lahko spaja, ne pa razdvaja.

Zato je tudi dolžnost vsakega našega rojaka v videmski pokrajini, da se takih kulturnih prireditev, kot je nedeljski »Slovenski pasijon« v Šent Lenartu, osebno ali vsaj v duhu udeleži in občuti, da smo vsi eno.

Čedad: AVTOMOBILSKE DIRKE

Naše asfaltirane ceste so že precej razvile turizem in tujski promet. Ves čedadski okraj je v tem oziru že dovolj na višku. Prav zato se tudi odvijajo prav v tem prostoru različne avtomobilске tekme.

Postal je že običaj, da vsako leto tekmujejo najboljši avtomobilisti na cesti Čedad-Stara gora. Kot je znano, je proga zelo strma in polna ovinkov ter zato za vožnjo zelo zahtevna.

Na tej cesti so tudi letos razpisane avtomobilске tekme, in sicer dne 12. maja. Tekem se morejo udeležiti domači in tuji gostje. Doslej se jih je priglasilo vedno veliko število, prav tako tudi gostov in navijačev.

Tavorjana:**UPRAVNI SKLEPI**

Naš občinski svet je sprejel nekaj sklepov, ki se tičejo popravila glavnih cest in tudi poljskih poti. Predvsem mislijo urediti cesto iz Prestinta v Krožado in iz Tavorjane v Kanalič. Prvo vso in druge samo zgornji del bodo tudi asfaltirali. Za poljska pota je potrebnih 15 milijonov lir. Od te vsote bo prispeval deželni urad za kmetijstvo skoro 85 odstotkov.

Med drugimi javnimi deli omenimo tudi gradnjo novega šolskega poslopja v Mažerolah.

nja o sodobnem slovenskem slovstvu v Krožku za svobodo kulture (Circolo per la libertà di cultura). V torek je predaval prof. Boris Pahor o Edvardu Kocbeku in o njegovem pomenu v naši literaturi.

V naslednjem predavanju bo govoril Marko Kravos o Pahorju in Rebuli. V zadnjih dveh pa prof. Jež o slovenskem gledališču in o zgodovini kulturnih stikov med Slovenci in Italijani.

NOVI ŠOLSKI SKRBNIK

Kot je že znano, je dosedanji šolski skrbnik v Gorici dr. Vincenzo Baiocchi premeščen v Perugia, kjer je že uradoval pred prihodom v Gorico kot podskrbnik. Osebe skrbništva, srednješolski in didaktični ravnatelji so se poslovili od odhajajočega na raznih poslovnih večerih. Dr. Baiocchi pa je vzel slovo od javnosti in ustanov v posebni poslovnici okrožnici.

Na njegovo mesto je že imenovan naslednik, in sicer profesor Giovanni Simoncini, ki je bil dosedaj proveditor v Teramu. Upamo, da pozna tudi manjšinsko problematiko obmejne pokrajine.

ZA SOLNIKE

Goriško šolsko skrbništvo sporoča, v dopisu z dne 1. aprila, da je podaljšal rok za vlaganje prošnje za vključitev v pokrajinsko lestvico poverjenih in suplentskih mest na srednjih šolah v letu 1968-69, in sicer do 30. aprila 1968. Prvotni rok je veljal le do zadnjega marca.

Števerjan:**OBISK — POTREBEN PREHOD**

V ponedeljek proti poldnevu se je zglašil na naši občini jugoslovanski generalni konzul v Trstu inž. Tepina v spremstvu konzula Gačnika. Prišla sta, kot tudi v druge slovenske občine, na vljudnostni obisk in na razgovor z občinskimi možmi. Sprejeli so ju župan Klanjšček, odbornika Trpin in Koršič ter tajnik dr. Bukovec, ki so gostoma prikazali gospodarski in prosvetni položaj v občini. Gosta sta se za ta vprašanja zelo zanimala, posebno, ker je prosvetno delovanje pri nas precej živahno. Deloma tudi zato, ker sta dve prosvetni skupini, ki tekmujeta, kar je v pravih merah tudi zdravo.

Občinski zastopniki so obiskovalcema pokazali, da bi se mogel tudi turizem bolj razviti v števerjanskem okraju ob sodelovanju obeh držav. V ta namen bi pa bilo zelo potrebno, če bi še obmejni prehod na Sovenci povzdignil v višjo, mednarodno kategorijo, da bi bil mogoč prehod tudi s potnimi listi. Konzularna predstavnika sta z zanimanjem sprejela na znanje ta izvajanja in obljubila svoj prispevek k ugodni rešitvi te želje. Po ogledu županskih prostorov so goste povabili na zakusko.

Občinarji tudi z zanimanjem čakamo, kdaj se bo naša občinska hiša kaj prenovila. S podporo vladnih petih milijonov se bo stavba dvignila za eno nadstropje; seveda le zidovi in streha preko. Za ureditev in opremo novih prostorov s centralno kurjavo in drugim potrebnim pa mora občina poiskati še druge kake milijone. Prošila je deželno upravo za prispevek v ta namen. Zdi se pa, da ni prišel še nobeden pozitiven odgovor.

Iz Goriške**Sovodnje:****OBČNI ZBOR POSOJILNICE — OBISK**

V nedeljo je imela sovodenjska Kmečko-delavska posojilnica svoj letni redni občni zbor. Iz poročil je razvidno, da stoji ta naš popolnoma domači denarni zavod na trdnih temeljih. V šestdesetih letih svojega obstoja je preživel marsikatero politične viharje in gospodarske težave. Danes pa stoji trdno in še pod lastno streho, kakor je bilo predlagano ob 50-letnici posojilnične delovanja.

Tudi številke kažejo lep zavodov napredek. Pred desetimi leti je imela posojilnica 28 milijonov vlog, danes jih ima 180 milijonov; rezerva se je v istem razdobju pomnožila od enega milijona in pol na šest milijonov lir. Lanski promet je znašal pol milijarde lir. Letošnji dobiček znaša en milijon lir. Skupno premoženje z zgradbo vred pa 6 milijonov lir. Člani so odločili, naj se obrne v dobrodelne namene 300 tisoč lir.

Na občnem zboru so počastili tudi spomin dolgoletnega predsednika Andreja Pipana, ki je umrl lansko leto. Podelili so tudi zlate kolajne trem najstarejšim članom: Albinu Tomšiču iz Sovodnj in Černicu ter Cotiču z Vrha.

V poročilu se je upravni odbor spomnil tudi 150-letnice rojstva očeta ljudskih posojilnic ali »rajfajzovk«, dr. Friderika Raiffaisena. V novem odboru sta poleg sedanjih članov tudi zastopnika Vrha in Rupe.

V ponedeljek sta prišla v Sovodnje na vljudnostni obisk jugoslovanski generalni konzul Tepina in konzul Gačnik. Sprejel ju je župin Češčut s tajnikom in z vsemi člani ožjega odbora. Visoka gosta sta se zanimala zlasti za gospodarski razvoj občine, ki je spričo industrializacije na zadovoljivi višini.

Krmin: ZADRUŽNA KLET

V nedeljo dopoldne se je zbralo v Krminu okrog 150 vinogradnikov iz krminske okolice in iz števerjanskih Brd. Pobudo za sestanek je dala občinska uprava z namenom, da se povabljeni razgovorijo o združenem sodelovanju pri vinski proizvodnji.

Poleg krminskega župana je bil navzoč tudi občinski odbornik Prinčič in predstavniki deželnih ter pokrajinskih kmetijskih ustanov. Sestanek je bil važen tudi za naše briške vinogradnike, čeprav jih je bilo malo ali nič navzočih. Glavna referata na zboru sta imela ravnatelj deželnega kmetijskega odbora Angeli in dr. Marsano, zastopnik Trgovinske zbornice.

Vi prisotni so se strinjali s predlogom, da se ustanovi vinska klet konzorcija pridelovavcev briških vin, kajti le z združno povezavo bo mogoče rešiti vinsko proizvodnjo v Brdih in v spodnji ravnini. Za ustanovitev in obratovanje kleti bi prispevala dežela dve tretjini vsote, ostalo pa združili. Ti se bodo tudi obvezali vsak za določeno količino oddaje grozdja. Zborovalci so izbrali že nekak odbor, ki naj začne s pripravami za ustanovitev prepotrebne vinske zadruge. Na koncu zborovanja se je domači župan zahvalil vsem pobudnikom s pozivom, naj vsi podpišejo združno pristopnico, ki jim jo bo občina poslala na dom.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Kakšna naj bo moderna univerza?

Zadnji dogodki v zvezi z univerzami v Italiji so po vsej Evropi poživili zanimanje za vprašanje univerz, kajti težave, ki gnjavijo italijanske univerze, so bolj ali manj enake po vsej Evropi in tudi v Združenih državah. Povsod so univerze potrebne korenite reforme. O tem se je razvela v zahodnoevropskem tisku obširna diskusija med predstavniki univerz in drugimi zainteresiranimi intelektualci. Vanjo posegajo seveda tudi študentje. Dosedanje diskusije so privedle do spoznanja, da je glavno zlo današnjih univerz v njihovem preogromnem obsegu. Skoraj vse univerze so zadobile mamutsko obsežnost. »Mamutska univerza« — to je izraz, ki ga uporabljajo za današnje univerze.

»Kaj naj bo univerza v našem času? Mamutska ustanova za izobraževanje strokovnjakov vseh vrst, ali majhen neodvisen center za svobodno mišljenje in svobodno družbeno kritiko?« To je glavno vprašanje, ki si ga zastavljajo diskutanti o univerzah, med njimi najuglednejši ameriški in evropski univerzitetni profesorji in učenjaki. Na Norveškem je izšla te dni knjiga z naslovom »Universitetets formaal«, to je »Namen univerze«. Knjiga prinaša vrsto prispevkov norveških in tujih univerzitetnih predstavnikov in znanstvenikov o nujnosti reformiranja današnjih univerz. Knjiga dobro osvetljuje položaj in težave današnjih univerz in je v vsakem pogledu zelo zanimiva. Večina sodelavcev se zavzema v svojih prispevkih v knjigi za reformo univerz v smislu, da naj bi skrčili današnji ogromni obseg univerz in jim dali drugo nalogo, to je, da naj bi ne bile več samo nekake tovarne za proizvodnjo specialistov za vsa gospodarska in

znanstvena področja, ampak da naj bi predvsem oblikovale ljudi, ki bodo znali samostojno in kritično misliti. Univerze naj bi postale nekake trdnjave svobodnega in kritičnega mišljenja v našem času. Gojile naj bi svobodno kritiko. V ta namen pa je predvsem potrebno, da se univerze po obsegu, to je po številu študentov, zelo zmanjšajo. Idealna univerza bi bila tista, ki bi imela samo 1500 do 2000 študentov, ne pa da jih ima po deset tisoč in več. Profesorji svojih študentov niti ne utegnejo osebno spoznati, kaj šele da bi se podrobneje ukvarjali z njimi in prispevali k razvoju njihove intelektualne osebnosti.

Življenjsko močna univerza pa potrebuje tudi krepko vodstvo, ki bi imelo možnost, da vodi aktivno univerzitetno politiko. Tako moderna univerza naj bi bila intelektualna skupnost, ki bi raziskovala velike probleme

modernega človeštva. Na njej naj bi predavali odlični predstavniki važnih intelektualnih disciplin.

Robert M. Hutchins, bivši rektor univerze v Chicagu, predlaga, da bi ločili začetniško izobraževanje in vse strokovne šole od univerze in dali univerzam spet značaj resničnih intelektualnih središč. Namesto ogromnih univerz naj bi ustanavljali čimveč manjših univerz. Na univerze bi se smeli vpisati samo taki študentje, ki so sposobni samostojnega in globokega študija. Drugi naj gredo v strokovne šole. Univerzitetni profesorji bi morali imeti več časa za raziskovalno delo.

Nekateri drugi sodelavci v knjigi naglašajo nujnost reorganizacije univerz tako kar zadeva njihovo upravo kot kar zadeva pouk. Univerzitetni profesorji bi morali dobiti več vpliva. Univerze bi bilo treba ustanavljati tudi v manjših mestih in ne le v velemestih ali prestolnicah. O svoji raziskovalni in izobraževalni politiki bi morale univerze same odločati in se sprostiti pretirane navezanosti na tradicijo. To se lahko posreči zlasti na novo ustanovljenim univerzam.

Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega

V tržaškem Kulturnem domu je gostovalo tri dni Mestno gledališče ljubljansko s komedijo »Veter v vejah sasafraza«. Ta komedija velja za najboljše delo Portugalskega Renéja de Obaldija.

Premiera v našem mestu je privabila precejšnje število občinstva, ki je predstavo sprejelo z vidnim zadovoljstvom. Komedija je po svoji tematiki pač nekaj posebnega, saj Divjega zahoda, ki ga gledamo na odru, nismo bili vajeni gledati na gledaliških deskah, ampak smo ga spoznali le iz čtiva in si ga pač po svoje predstavljali.

V Obadjevici igra sta dva svetova, kakor piše v spremnem programu Trekman, in sicer realni svet kavbojev in svet avtorjeve parodije na ta realni svet. Oba svetova drug drugega izključujeta in dopolnjujeta ob enem.

Zarko Petan, ki je moral dati temu delu ustrezno podobo, se je lotil svoje naloge z mladostno zavzetostjo, vedrino, domiselnostjo in prožnostjo.

Hotel je, da dogodki zdrve preko scene, le tu in tam se v čustvenih ali drugačnih poudarkih za trenutek zaustavijo, sicer pa je dal predstavi ritem, ki ga zmore redko kateri ansambel s tako lahkotnostjo in neprisljenostjo.

Kot smo slišali, je doživelo delo v Ljubljani že okoli šestdeset predstav. In je vedno ugajalo. Danes ni razdalj med ljubljano in Trstom, a okusi so vendarle nekoliko različni. Komedija gotovo ugaja ljubljanskemu občinstvu po igrivi lahkotnosti, ki ji ves krik in vik ne daje nobene zaskrbljujoče teže. Všeč so mu lahke poante in tu pa tam kak pikantni izraz, ki naj zabelijo jed. Tržaškemu občinstvu tudi ugaja lahkotnost, je nekateri izrazi učinkujejo malce grobo. Nič posebnega, a gotovo bo v tem okus različen. Naše občinstvo ni puritansko, a ga rahla grobost v izrazu hitro moti.

Rekli smo že, da je ritem predstave odličen in da je režija Zarka Petana izrabila vsa razpoložljiva sredstva, da komedija teče z vso neprisljenostjo in svežino. Seveda se je na eni strani predstava oklepala naturnosti, pa ji zato ni šlo ne v jezikovnem, ne v situacijskem smislu za neko prefinjenost. Tržaški gledavec zelo čuti tudi ljubljanski pogovorni govor, ki pa je dosleden pri vseh igravcih.

Celotni ansambel je svoje vloge v celoti odlično rešil. Posebej je ustvaril Janez Skof dograjeno podobo Johna, Vera Perova pa njegovo ženo Carolino. Lepo Pamela je predstavljala Marija Lojkova-Tršarjeva, Toma pa Milan Kalan. Pristrčno podobo pijanca in zdravnika je izoblikoval Zlatko Sugman. Dosti siguren je lik Carlota, ki ga je ustvaril Janez Eržen. Miriam Alenke Svetlove je dihala tako v svojih čustvenih izrazih kot v ironiji in temperamentnosti lestvice prefinjenih izrazov. Nehvaležno vlogo Indijanca je v vseh prirodnih izbruhih zelo dobro odigral Francšek Drogenik.

Predstava je v celoti enovita, zlita s sceno, kot jo je zamislil Sveta Jovanovič, in s kostumi po načrtih Mije Jarčeve v zanimivo odrsko podobo, ki je nudila našemu občinstvu kljub rahli razliki v okusu prijeten večer.

—0—

KULTURNA BREZBRIZNOST

V soboto večer in v nedeljo popoldne je nastopalo v Gorici v Katoliškem domu Slovensko gledališče iz Trsta. Izvajalo je Svevovo dramo v dveh delih: Zenova zavest (La coscienza di Zenó). Igralci in dognana odrska tehnika so prikazali tržaško meščansko trgovsko življenje iz polpreteklega dobe v pristni luči.

Poslušalci so jih doumeli. Toda — in to smo ob pohvalni kritiki tudi hoteli zapisati — žal, da je bilo teh poslušalcev obkrat malo, da so bili igravci pravi heroji, če so z igro nadaljevali kot pred polnoma zasedeno dvorano.

Drugi večer slovenske zborovske pesmi

Tudi drugi večer slovenske zborovske pesmi, ki ga je priredila Slovenska prosvetna zveza v nedeljo (24. marca), je privabil v Kulturni dom veliko število ljubiteljev petja iz Trsta in okolice. Pobudnike je pri izbiri sporedov vodil namen, naj bi zbori za ta dva večera predvajali že znane ljudske pesmi in priredbe — morda ne zato, da ne bi prešle v pozabo, pač pa z namenom, da bi gojitev ljudske pesmi zajela najširše plasti in da naj bi drugi taki nastopi spodbudno vplivali na mlajši rod, ki se v zadnjem času s pridom loteva udejstvovanja na zborovskem področju. Prav v tem pogledu so pomembni nastopi otroških zborov.

Na obeh večerih se nam je predstavilo nad sto mladih pevcev Glasbene Matice, v dveh zborih iz Trsta, Opčin in Devina-Nabrežine. Predstavil se je tudi deklški zbor Glasbene Matice. Nastop najmlajših z odraslimi je spodbuden dokaz, da nam doraščča nov pevski rod, ki bo v doglednem času dopolnil skupine odraslih, ali bolje rečeno starejših zborov in bo torej nadaljeval naše zborovsko izročilo.

Spored pesmi »Drugača večera« je pričel otroški zbor »KRASKI SLAVCEK« iz Nabrežine, ki je pod vodstvom Sergija Radoviča zapel z lepo ubranostjo triglasne pesmi »Koroško narodno«, »Pridi Gorenjc« in Grbčevo »Greje in se smeje«.

Pevski zbor iz VELIKEGA REPNA, ki ga vodi Mirko Guštin, je zapel Poncovo »Dobro jutro, bobra«, Kramolčevo »Sem še majhna b'la«, Pregljevo »Sem se rajtal ženiti« in Adamičevo »Zagorski fantje«. Zbor je dobro upet in razpolaga s svežimi, prijetno zvencimi glasovi.

Pevski zbor »LIPA« iz Bazovice, ki ga vodi Stanko Zidarič, je predvajal z dobro intonacijo in okusno interpretacijo Švarovo »Dobil sem pisem-

ce«, Bratuževo »Kraguljčke«, Sattnerjevo »Pogled v nedolžno oko« in Ipavčevo »Imel sem ljubi dve«. V zadnjem času je ta zbor napredoval.

Mešani zbor »FRANCE PRESEREN« iz Boljunca, ki ga vodi Drago Žerjal, je zapel »Večerno«, Maškovo »Strunam«, rusko »Katjušo« in Vrabčevo »Zdravico«. Poslednji dve skladbi je zbor predvajal z odličnim ritmom in temperamentnim polotom.

Pevski zbor »SLOVENEK« iz Boršta, ki ga vodi Sveto Grgič, je najprej predvajal Pertotovo »Za slovo« in Šoncovo »Na srčku bolan«, za tem pa še Venturinijevo »Kam?« in Gobčevo »Kosec koso brusi«. Najbolj sta ugajali Šoncova in Gobčeva pesem, tako glede intonacije kot lepega fraziranja.

Mešani zbor »PRIMOREC« iz Trebče, ki ga vodi Oskar Kjuder, je zapel Gobčevo »Podjuno«, Venturinijevo »Kako bom ljubila«, Vrabčevo »Gor čez izaro« in Kozinovo »Naša vojska«, slednjo s spremljanjem Kjudrove harmonike. Ta 34-članski zbor, ki razpolaga s skrbno uvežbanimi, svežimi glasovi, daje prednost dinamični raznolikosti in lepemu fraziranju.

Spored tega večera je zaključil nastop pevskega zbora »JEZERO« iz Doberdoba, ki ga vodi agilni strokovnjak Silvan Krizmančič. Tudi ta zbor je dobro napredoval. Pahorjeva »Pa se sliš'...« je zapustila globok vtis.

Hvaležni poslušalci so se oddolžili vsem nastopajočim z obilnim plaskanjem. Pevci in njihovi zborovodje si zaslužijo posebno priznanje za svojo plemenito storitev in dosežen uspeh obeh večerov* slovenske zborovske glasbe.

K. S.

* O prvem večeru slovenske zborovske pesmi smo poročali v prejšnji številki N. 1.

ŠPORT MED NAŠO MLADINO

BOR ODLICNI TRETJI

Preteklo soboto je BOR gostoval v Ravenni, kjer je s tamkajšnjim Roburjem odigral zadnje tekmo letošnjega prvenstva. Ker so nastopili brez Orla, ki se zaradi šolskih obveznosti ni mogel pridružiti svojim kolegom, so morali Jurkičevi fantje napeti vse svoje sile, da so lahko odnesli zmago. Pri stanju 2:1 v setih za Robur je že kazalo, da se bodo naši zbrali, v resnici pa so spet pokazali svojo izredno borbenost in predvsem po zaslugi tokrat odličnega Fučke odločili najprej četrti, za tem pa še odločilni set v svojo korist.

S to zmago si je BOR povsem zaslužno zagotovil odlično tretje mesto v skupni lestvici takoj za bolonjskim Bovolijem, ki napreduje v A ligo, in za tržaškimi gasilci, ki so kljub znatnim okrepit-

Iz Gorice

PLANINSKI ZBOR

Goriško Slovensko planinsko društvo je imelo v nedeljo redni letni občni zbor. Poleg precejšnjega števila članov so se ga udeležili tudi planinski gostje iz Slovenije in Nove Gorice. Tržaško planinsko društvo sta zastopali Alenka Kravos in Silvana Valoppi. Predsednik Rebec in vedno delavna tajnica Smetova sta podala poročilo o živahnem društvenem delovanju. Društvo ima 254 članov. Priredilo je 26 izletov, dobro uspelo martinovanje v Kobaridu in pusti ples v Gorici. Odborniki so se udeležili tudi raznih obmejnih planinskih srečanj. Imeli so 15 sej, dve izredni.

Po odobrenih poročilih so navzoči potrdili v odbor po večini dosedanje člane, poleg še dveh mladincev iz Štandreža.

Novo delovno dobo bo začelo društvo že na velikonočni ponedeljek z družinskimi izletom v Anhovo z ogledom tovarne ali pa v cvetoča Brda. Spored bo javljen pravočasno.

vam (glej: Walter Veljak) razočarali. — Za BOR je to doslej največji uspeh v ligaških prvenstvih. Če dobro poznamo razmere, se nam zdi ta rezultat kar neverjeten. Jurkičevi fantje imajo namreč vse premalo treningov in še te ne na igrišču, na katerem potem igrajo doma. Manjka jim absolutno dvorana za treninge in za domače nastope. Poleg tega igrajo samo v osmih, kar je za tako utrudljivo prvenstvo absolutno premalo. Morali bi biti vsaj v desetih. Njihov letošnji uspeh je torej res znaten.

BOROVKE ZMAGALE, SOKOL IN BREG IZGUBILA

Borove odbojkarice so se iz Este pri Padovi vrnile z dragocenima dvema točkama. Po zelo napeti in živahni igri so zmagale s 3:2. Bile so zelo dobre v napadu, kjer so se odlikovale Sonja Pernarčič, Sonja Barej in Pavletičeva, šepale pa so nekoliko v obrambi. S to zmago so sedaj čvrstvo prve na lestvici.

Sokolovke so v nedeljo prvič v prvenstvu nastopile na domačem, zelo lepem odprtem igrišču. Igrale so pred zadovoljivim številom občinstva in z zelo borbeno in napeto igro dokazale, da ni bilo nemogoče zmagati, čeprav je Marzotto iz Valdagna moštvo, ki računa na vstop v A ligo. Izgubile so z 1:3, ker jim v najočividnejših trenutkih ni bilo najboljši. Najbolj se je izkazala Norči Zavdjav, ki Sokolova dekleta sama trenira.

Breg je v svojem drugem nastopu v B ligi precej klavirno izgubil. Res, da so dekleta moštva Casagrande iz Sacileja naredila velik napredek v primeri z lanskim letom. Vendar Brežanke so tokrat zastreljale celo serijo servisov, povsem zatajile v obrambi in pokazale, da se še vedno nahajajo v precejšnji krizi. Izgubile so z 1:3, potem ko so celo osvojele prvi set. Želim jim, da bi krizo čimprej prebrodile in spet zaigrale tako, kot znajo.

Edi Košuta

—0—

Republikanski kandidat za predsednika Nixon je mnenja, da bo namesto Johnsona kandidiral za demokratskega kandidata za predsednika sedanji podpredsednik Humphrey. Tako bi dobil Robert Kennedy tekmeča v Humphreyu.

S TRŽAŠKEGA

OBCNI ZBOR SLOVENSKE DEMOKRATSKE ZVEZE V TRSTU

Tržaška Slovenska demokratska zveza je imela v nedeljo, 31. marca, občni zbor, katerega so se polnoštevilno udeležili vsi delegati in mnogi povabljeni člani. Predsednik dr. Branko Agneletto je prvi del svoje govorice posvetil proslavi dvajsetletnice ustanovitve SDZ v Trstu, v drugem delu pa je obrazložil delovanje organizacije v razdobju 1962-1968 in nakazal načrte za bodočnost. Pri tem je zlasti podčrtal potrebo po sporazumni notranji preureditvi Slovenske skupnosti — kar zahtevata tudi Slovensko ljudsko gibanje in Slovenska krščanska socialna zveza — da bo boljše ustrezala značaju krovne politične organizacije vseh Slovencev, ki so za samostojno politično nastopanje. Na ta način — je poudaril govornik — bo prišla hkrati do izraza nujnost, da se ne poveča, temveč da se s postopnim združevanjem idejno sorodnih skupin celo zmanjša že tako prevelika politična razcepljenost Slovencev v Italiji. Tajnik dr. Rudolf Marc je dopolnil predsednikovo poročilo s podrobnejšimi podatki o važnejših pobudah in predlogih, ki jih je SDZ sprožila v zadnjih letih.

Po živahni razpravi, v katero so med drugimi posegli Saša Rudolf, Josip Terčon in dr. Boris Sancin, so delegati sprejeli o posameznih vprašanjih konkretne sklepe.

Po temeljitih pretresu zunanjih napač na predsednika je občni zbor ponovno potrdil stališče, ki ga je zavzel že leta 1960 in leta 1962, odbil očitke in napade kot neosnovane ter za predsednika spet soglasno izvolil dr. Branka Agneletta, za člane glavnega odbora pa Zorana Sosiča, Alojza Kalca, Josipa Terčona, dr. Rudolfa Marca in dr. Borisa Sancina. Občni zbor je dalje pooblastil glavni odbor, da po svoji uvidenosti sme sprejeti v glavni odbor še tri druge člane.

Predsednik Agneletto se je ob zaključku zahvalil delegatom in članom, ki so jih ti delegati zastopali, za ponovno izkazano zupanje in zlasti poudaril strnjeno, dosledno in enotno, ki so prišle do izraza na občnem zboru.

Podrobneje bo o občnem zboru poročala posebna številka »Demokracije«, ki jo bo tržaška SDZ izdala ob svoji dvajsetletnici obstoja.

Nabrežina:

KMEČKA IN OBRTRNIŠKA POSOJILNICA

V nedeljo, 31. marca, je bil v Nabrežini občni zbor Kmečke in obrtniške posojilnice. Poročilo upravnega odbora je imel predsednik Josip Terčon, ki je med drugim ugotovil, da je posojilnica v zadnjem poslovnem letu napredovala, čeprav skromno. Odbor je proučil možnost, da bi zavod bil odprt vsak delvanik, a je prišel do zaključka, da finančna sredstva tega za sedaj ne dovoljujejo. Za stranke je zavod sedaj odprt trikrat v tednu, in sicer vsak torek, četrtek in soboto od 17. do 19. ure.

Po odobritvi bilance, o kateri bomo obširneje poročali prihodnjič, je bilo izvoljeno novo vodstvo denarnega zavoda. Sestavljajo jo vsi dosedanji člani, razen Celestina Pertota in Josipa Mervica, ki sta odstopila. Na njuno mesto sta bila izvoljena Vito Tence iz Nabrežine in Lucijan Tence iz Sv. Križa.

Spomini iz prve svetovne vojne

89 V RUSKEM UJETNIŠTVU Inž. J. R.

»Jours fixes«

Decembra so začeli »jours fixes«. Vsako drugo sredo je bila večerja pri drugi družini. V poštev so prišle družine našega ravnatelja, popa, učitelja in ravnatelja »zavoda za prevzgojo mladoletnih prestopnikov«. Ta zavod je bil približno sredi poti med Todorešči in železniško postajo Mireni, torej precej zunaj vasi. Na vse večerje so povabili tudi mene. Prvi »jour fixe« je bil pri ravnatelju. Vabilo se je glasilo na 8. uro. Mislil sem, da je ura ravno primerena, ker od 8. ure do 9. ure, ko moram iti na vremensko opazovalnico, se bom ravno prav najedel. Seveda sem računal na naše zahodnjaške navade in sem prišel k ravnatelju skoraj točno ob osmih. Začudil se je, po kaj sem prišel. Ker sva si bila domača, se je hitro pojasnilo. Povedal je, da vabilo je redno za 8. uro, a nihče ne pride pred deveto.

Rekel sem mu, naj oprost, če pridem nekaj pozneje, ker moram opraviti »nabljudateljsko« službo. Odgovoril je, da bom že prišel dovolj zgodaj.

Šel sem domov k tovarišem. Bil pa sem pošteno lačen, ker za večerjo nisem nič vzel, računajoč na obilno večerjo ob 8. uri. Še smejali so se mi.

Ko sem se vračal po 9. uri iz vremenske

postaje, sem videl, da zavija lep koleselj na naše dvorišče. Zdelo se mi je, da sta na koleslju dve osebi, a ju nisem spoznal zaradi teme, a tudi drugače ju ne bi poznal. Koleselj se je ustavil pred ravnateljevo hišo, konja je vzel v oskrbo Čumak ml., iz koleslja pa sta izstopila dva postavna človeka, moški in ženska. Čumak se je prišlecema globoko priklanjal. Odložil sem doma svoje orodje in opremo, si z vodo osvežil obraz, s krtačo pa svojo gala-uniformo prvega avstrijskega čina na poti do generala, to je »frajtarja« brez zvezd; in šel k ravnatelju. Zbrani so bili že vsi in ko sem prišel v predsobo, sem zaslišal ravnatelja, ki pravi, da je povabil tudi »našega avstrijskega agronoma«, ki bo gotovo kmalu prišel iz službe. Tedaj sem potrkal in vstopil: »Dober večer, zdravstvujte!« sem pozdravil.

Splošen »zdravstvujte« je bil odgovor. Razen zadnje došlega para sem poznal vse druge in zato me je ravnatelj predstavil samo tema dvema. »To je naš avstrijski agronom Osip Pavlovič, a ga kličevo samo »agronom«, ker pri njih ni navada rabiti očetovstva. To pa je Kliment Ivanič, direktor zavoda za prevzgojo mladoletnih prestopnikov z madam Lauro Lazarevo.

(Dalje)

11

BIMBO BIMBO BIMBO BIMBO

Piše MILE MIRNIK

Riše MARJAN BREGAR

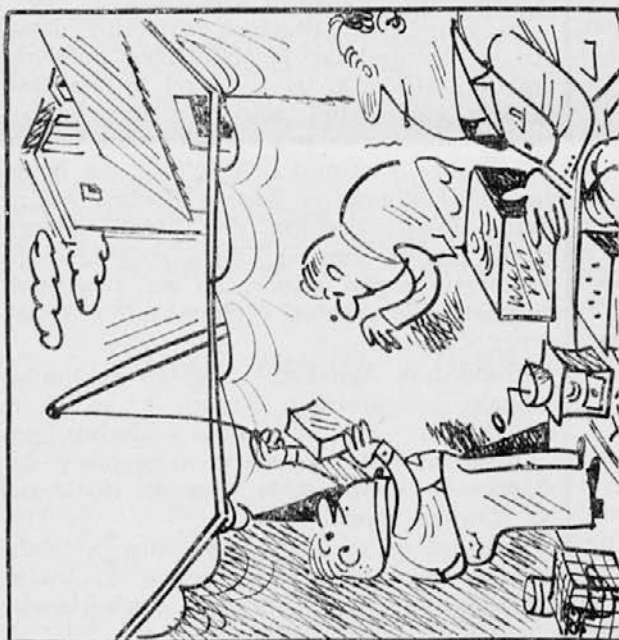
mu pa najlepši dobitek! In ko so se pripravljali, da bi obesili n atrnek najljepši dobitek, je iz šotora priletela velika torta tovarišu z okraja naravnost na glavo, se razletela in mu po kosih spolzela po licih.

V trušču, ki je nastal, ni nihče opazil, da so ljudje iz šotora pobegnili in ga prepustili Bimbu, ki je metal v množico zunaj pralne praške, lonce, nogavice z napako in druge dobiteke — tako da je nekateri sreča res obilno obdarovala.

na velike mize, se plazili pod plesnim odrom in pod bicikli v shranjevalnici koles — povsod, kamor je bežal Bimbo, so bili že naslednji trenutek za njim. Ujeti so ga, ko je napravil usodno napako, da je skočil med godbenike in v klavir; prisebni pianist je naglo zaprl pokrov klavirja in Bimbo je bil ujet.

Nato si ga odnesli pred častno mizo, kjer je sedel predsednik gasilskega društva in ob njem tovariš z okraja, da ga sodijo.

Tam se je pravkar začel srečolov. Okrog štiriogledatega šotora brez strehe so stali ljudje v gosti gneči. Kdor je hotel sodelovati v srečolovu, je plačal sto dinarjev in dobil ribiško palico, ki jo je pomolil nad odprti šotor, ljudje v njem pa so na trnek obesili dobitek, ne da bi videli »rišča« in kakor je pač naneslo.

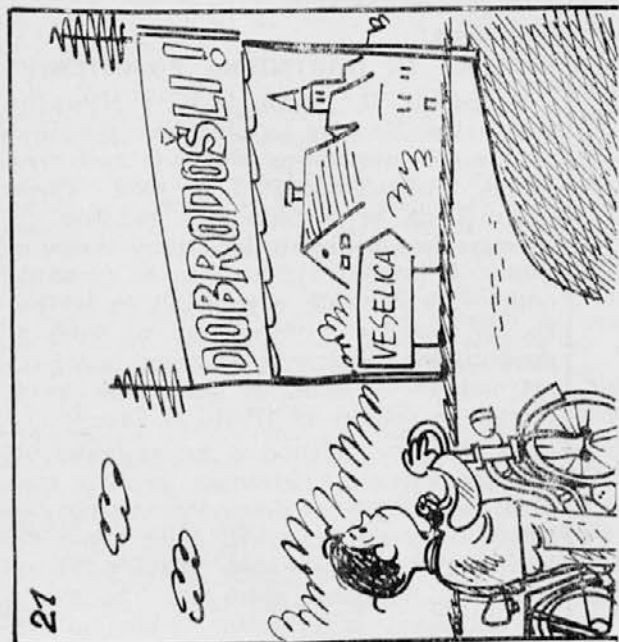
V rensici pa so imeli v šotoru luknjico. Skoznjo so gledali, kdo drži palico. »Zdaj je pa na vrsti tovariš z okraja!« je rekel tisti, ki je gledal skozi luknjico, »te-

Kaj ne bi: pogled, ki se mu je nudil — od tovariša z okraja do pretepačjih se srečnih dobitnikov — zares ni bil lep.

Tedaj je nekdo izmed prirrediteljev veselice opazil opico na šotoru. »Ta je krivale je zavpil. »Aha!« so rekli prirreditelji, vrli gasilci, in jo ubrali za Bimbom.

Lov, ki je sledil tako naglo in presenetljivo zaključeno mu srečolovu, je bil živahen in razburjiv. Gasilci so plezali po drevju na veseličnem prostoru, vadali z vej

21. Veselica z godbo, plesom in srečolovom Janez je dolgo sedel ob cesti in premišljeval, kaj naj stori. Najpametneje bi bilo, da se vrne k stari mami v celje in pove, da je Bimbo ušel in da z nagrado ne bo nič.

Ampak — da bi se kar tako vdal? Mogoče pa Bimba le še ujame! Zajahal je kolo in peljal dalje. Čez uro ali kaj takega je prispel do slavaloka DOBRODOSLI in zavil v smer, ki jo je kazal kažipot VESELICA.

22. Srečolov se spremeni v pravi lov

Janezu se je kokta zataknila v grlu. Prestrašil se je in se hkrati razveselil: jasno, ponosnega srečolova ne more biti kriv nihče drug kakor Bimbo!

Zenske so vrščale, moške in gasilci so jih mirili, ljudje so drug drugemu trgali iz rok pralne praške, lonce in nogavice z napako — Bimbo pa je metal dobitek, dokler je bilo kaj v šotoru. Ko je vsega zmanjkalo, je skočil še sam na ograjo šotora, počepnil in zmajeval z glavo.